

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 39.

V Ljubljani, v soboto 29. septembra 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravnistvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravnistvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od ure 3—6 pop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Stadlerjeva zdravica.

Stadlerjeva zdravica, v kateri je izrazil željo, da bi se čimprej zjedini Bosna s Hrvatsko, je vznemirila ogerske protivnike Hrvatske. Posebno so se odlikovali v psovanju mažarski časopisi, a na čelu jim židovski „Pester Lloyd“, ki je prvi zahteval od ministra Kallaya, da se vzdigne proti nadškofu Stadlerju in da mu zabrani na kakoršenkoli način širiti hrvatsko propagando po Bosni in Hercegovini. To je delovalo. Kallay je izvršil svojo dolžnost in Stadler je dobil opomin z najvišjega mesta, da naj se ne bavi s politiko, katero imajo voditi le za to izvoljeni posvetni diplomati. In kako zadovoljni so zdaj omenjeni novinarski političarji ter v tej svoji radosti ne najdejo dovolj izrazov s katerimi se rogajo nadškofu Stadlerju in hrvatskemu narodu radi omenjene zdravice.

Zdravica je pa vendar izrečena in ves hrvatski narod jo je oduševljeno sprejel, ter dobral krasne besede domoljubnega nadškofa sarajevskega. Kaj pomaga vse tajiti in odvrčati narod od njegovih idealov, ki se morajo prej ali slej vendar le oživotvoriti, in sicer ne samo na korist hrvatskega naroda nego tudi celokupne države. Ko bi se izpolnile želje protivnikov Stadlerjevih, ne bi bilo zlo samo za hrvatski narod, nego tudi za državo. In ravno to nesrečo želi odstraniti hrvatski narod na način, kakor se je izrazil Stadler v svoji zdravici. Žalostno je, da je avstroogerska politika na iztoku še dandanes v čisto protivnem tiru. Niti Mažari niti Nemci niso sposobni, da izvrše na iztoku ono, kar je namenjeno Hrvatom; brez le teh se monarhija na iztoku ne more razširiti. In vendar se toliko vpije na Hrvate, če se le ganejo in kanijo kaj storiti na korist svoje domovine in cele države.

Čudno pri vsem tem seveda ni, da vleče v akih zgodah tudi uradna Hrvatska s sovražniki

hrvatskega naroda, saj je znano, da je volja mažarske vlade tudi volja hrvatske. Zato se piše v vladinih glasilih proti Stadlerju na isti način kakor v mažarskih, celo še groze mu, da ga bode dež. vlada s pozornim očesom spremljevala in proti njemu uporabila posebne mere za slučaj, ko bi se usodil se kje na Hrvatskem pokazati kot govornik. In zakaj vse to? Trdi namreč sam uradni list, da se je nadškof Stadler, katerega isti list imenuje strankarskega agitatorja, v svojem govoru v Djakovu pri proslavi Strossmajerjeve petdesetletnice želel proslaviti s tem, da se je vmešal v notranjo politiko Hrvatske. A kaj je Stadler povedal tako strašnega v omenjenem govoru? Rekel je ono, kar je omenil že na katoliškem shodu v Zagrebu, da slabi verniki ne morejo biti dobri domoljubi, kar se žalibog le pregosto opaža na Hrvatskem. In ta resnica, izgovorjena odločno in brez vsake zle nakane, je silno vznemirila privržnike današnjega zistema na Hrvatskem, ker so dobro zadeti. Taka beseda iz ust tako odličnega duhovnega pastirja in ob enem gorečega domoljuba silno deluje, pa ni čudno, če se je v srcu marsikaterega protivnika pravega hrvatskega mišljenja obnovil spomin na one čase, ko so bili še dobri verniki, pa tudi pošteni Hrvati. A ker so zamenili taka poštena svojstva z nepoštenimi, jih srda beseda Stadlerjeva, ter sami besne proti njemu s klevetami, da ga očrnijo še huje pri deželni vladi, kakor so ga oklevetali njihovi somišljeniki v Budimpešti in na Dunaju.

Taki pojavi narodnega indiferentizma, kakoršne nahajamo dandanes pri privržencih mažaronskih na Hrvatskem le prepogostoma, so zares žalostni. Pri Mažarih bi bilo kaj sličnega nemogoče. Tam se škofje svobodno bavijo tudi s politiko, seveda mažarsko, česar jim pa nihče ne zameri. Le hrvatski škof ne bi smel o položaju svojega naroda izpregovoriti niti besede, če se ne misli pri tem držati mažarske državne ideje,

brez katere po mnenju uradne Hrvatske ne sme hrvatski narod nikjer na dan. To pa ne pomeni nič drugega nego predati se popolnoma Mažarom ter se odreči svoji bodočnosti. Kaj podobnega hrvatski narod ne more storiti; nikakor ne misli popustiti od svoje hrvatske ideje, in to tim manje, ker vidi med prvimi bojevniki za svoje pravice najodličnejše cerkvene dostojanstvenike, ki so pripravljene žrtvovati vse za vero in domovino, celo svoje življenje, kakor se je izrazil nadškof Stadler. Hrvatskemu narodu se ni treba bati propasti svoje, dokler ga vodijo tako odločni branitelji vere in narodnosti.

Razglašene avtoritete.

Zanimivo pismo priobčuje zadnja „Slovenka“, s katero sicer ne simpatizujemo, ki nam pa kaže, da se tudi kdo drug upa o slovenskih „literatih“ zapisati resnično besedo in ne samo „klerikalci“. G. Ivan Cankar je priobčil v „Slovenki“ to-le pismo:

„To pismo o avtoritetah ti pišem zategadelj, da govorim lahko tako svobodno, kakor pri nas ne sme govoriti, kdor piše razprave in feljtone. Zdelo se ti bo čudno, da želim govoriti svobodno, zakaj tega smo se že kolikor toliko odvadili; nepisan zakon veleva, da se je treba ozreti prej na desno in na levo in celo za hrbet, predno se napiše besedo; če se kdo pregreši proti temu zakonu, ima opravka z literarno policijo, ki je pri nas zelo razvita in katero je še nedavno klical na pomoč neki literarni samosrajčnik. Klical jo je proti meni, — tako pridem nepričakovano hitro k stvari, o kateri sem ti hotel pisati najprej, in ki je tako delikatna, da bi jo bilo v javni polemiki težko prijati.

Svoj čas sem pisal v „Slovenski Narod“ oceno o Kettejevih pesmih. Ako si čitala Ketteja, tedaj ti ni treba praviti, da bi bil v tem slučaju panegirik opravičen. Ali jaz nisem pisal pa-

† Kanonik dr. Frančišek Lampè.

Težko je pisati nagrobnico možu, kateri je moral umreti sredi najlepšega delovanja. Koliko načrtov za prihodnost je imel kanonik dr. Lampè, koliko začetih del! Ravno v zadnjem času, ko je odložil profesorsko službo, je mislil, da mu bo mogoče v slovstvenem oziru še veliko bolj delovati, kakor doslej. Pa ravno sedaj ga je smrt nenadoma dohitela. Lahko se reče, da mu je smrt prav siloma iztrgala pero iz roke. Bil je že bolan, pa je še pisal. Bolezen je postajala nevarna, pa rajnik še ni mislil na počitek. Zdravnik mu je rekel, da se je bati najhujšega, ako se ne poda v posteljo. Rajnik je ubogal, vendar je pa še v postelji hotel sestaviti začetni članek za zadnjo številko „Dom in Sveta“. Ker ni mogel pisati sam, hotel je vsaj narekovati. Komaj so mu ubranili.

Bolezen je postajala vedno hujša. Bližala se je smrt.

Tu je bilo treba rajnika včasih poprašati zaradi kake slike ali kakega spisa, ki je bil namenjen za „Dom in Svet“. Toda vsako takšno vprašanje ga je silno užalostilo. Hudo mu je

bilo, ker ni mogel več sam vsega razporediti. Ali pa se mu je že utrjevalo prepričanje, da bo moral umreti in prepustiti „Dom in Svet“ tujim rokam. Naposled si niso nič več upali vpraševati ga zaradi „Dom in Sveta“, da ne bi mu še bolj obtežili ločitve.

„Dom in Svet“ je bil ljubljenec rajnikov. Kakor je kanonik dr. Lampè v življenju ves gorel za ta list, tako se je tudi ob smrti najtežje ločil od njega.

In tudi ni čuda. Saj je rajnik z največjim trudom in požrtvovalnostjo list, rekli bi, vzgojil. Pod vodstvom rajnikovim je „Dom in Svet“ zrastel iz nezatnega dijaškega lista v velik ilustrovan list, ki se lahko meri z ilustrovanimi listi marsikaterega drugega naroda. In ne le „Dom in Svet“, ampak tudi njegove sotrudnike in pisatelje je rajnik večinoma sam vzgojil za slovstveno delovanje! Samo to delo že zadoštuje za jedno človeško življenje. Da pa to delo nikakor ni bilo lahko in da je dr. Lampetu rodilo premnogo britkih ur, vé vsakdo, ki je natančneje poznal delovanje rajnikovo.

„Lampe je eden najbolj delavnih in žilavih, najbolj požrtvovalnih in vsestranskih slovstvenikov slovenskih. V sebi spaja skoro vse stroke: bogoslovje, modroslovje, zgodovino, leposlovje, pesništvo itd.“ Tako beremo v dr. K. Glaserjevi

zgodovini slovenskega slovstva; in ta pohvala je tudi popolnoma zaslužena. Pisatelj je rajnik že kot dijak. V semenišču je ustanovil pisateljsko „Cirilsko društvo“, v katerem se bogoslovci vadijo pisateljstva. V poznejših letih je dr. Lampè na slovstvenem polju deloval vsestransko, v pravem pomenu besede. Zelo veliko je napisal za „Zgod. Danico“. Pisal je za razne liste kritične in kulturno-zgodovinske članke. Več kakor 10 let je izdajal „Drobtinice“ in premnogo sam napisal vanje. Veliko njegovih spisov je izdala družba sv. Mohorja, med temi velikansko zasnovane „Zgodbe sv. pisma“, katere so žal ostale nedovršene. Prav tako je nedokončano drugo, tudi obširno zasnovano delo, namreč modroslovje. Rajnik je moral umreti sredi dela.

Ravno zato pa se je tako težko ločil od življenja, in prav zato je novica o njegovi smrti vsakogar globoko pretresla. Zlasti rajnik sam je zadnji čas živel v nadi, da mu bo v prihodnje mogoče na slovstvenem polju še obširneje delovati, kakor do zdaj. Pa komaj mu je zasijalo to upanje, že je moral odložiti delo za vselej. . . .

Delavnost kanonika dr. Lampeta bo pač ostala nedosegljiv zgled. Skoraj neumljivo je, kje je dobil časa za vse svoje posle: pisatelje-

negirika; nisem rabil tistih divotnih, dražestnih in nedosežnih izrazov, ki so pri nas tako poceni, da krmijo svinje z njimi oprosti! Jaz poznam nekoliko našo literaturo zadnjih let, in brez števila je slučajev, da so bili pečateni s pečatom nesmrtnosti ljudje, ki bi zazslužili k večjemu, da bi se molčalo o njih . . . Govoril sem o Ketteju, kakor se govori o velikem pesniku; na tehtnici je bila skledica njegove vrednosti težja od skledice moje skromne hvale. Celo ženiral sem se svoje hvaležnosti in svoje ljubezni, zakaj čutil sem, da Kette moje hvale ne rabi . . . Ali glej, draga moja, prišli so ljudje, ki so uganili, da je moja hvala pretirana; povem ti na kratko, zakaj so prišli in zakaj so tako uganili. Sram me je bilo, ko sem jih slišal, zakaj nisem si mislil nikoli, da bi se moglo seči v literarni nerazsodnosti tako daleč, na škodo resnici in osebam v prilog. Trdno sem prepričan, da bi moje hvale ne imenovali pretirane, ko bi se v svoji oceni ne bil dotaknil oseb, ki so danes še nedotakljive, kakor so nedotakljiva njihova dobra, srednja in slaba dela.

Povedal sem namreč, da je Aškerc v uvodu Kettejevemu poezijam ponesrečen, sumljivo hladen in rajnega pesnika nevreden, ter da je uredba teh poezij šušmarska in površna. Od te moje, z dokazi podprte trditve pa je padla težka senca na vso oceno, tako da ni našla milosti v očeh Aškercovih osebnih prijateljev. Govekar je napisal feljton, v katerem je skušal mene blamirati ter na stroške moje razsodnosti razbremeniti Aškerca. Tega bi jaz Govekarju ne zameril in bi mu ne odgovarjal. Kdor je čital Ketteja in mojo oceno, si je napravil sodbo sam, brez komentarov Govekarjevih. Vem tudi ceniti prijateljsko sočutje in prijateljsko uslužnost! Govekarju se je Aškerc smilil in s svojim feljtonom ni nameraval drugega, kot dati izraza svojim, vse hvale vrednim prijateljskim občutkom. Ne zameril bi mu, da je imenoval mojo kritiko pesnika nedostojno; kako je prišel do tega, sam Bog vedi! Ne zameril bi mu, da je prinašal na semenj fraze o objektivnosti in podobnih nemogočih stvarih, o katerih ve sam, da imajo le še pri naivnih ljudeh svojo nizko ceno. Kakor sem rekel, pustil bi Aškercu radost in Govekarju zadovoljenje ter molčal. Ali v svoji neprevidnosti je zinil Govekar predrzno besedo, ki bi se dala razumeti na več načinov, in o kateri mislim, da je bila zapisana s posebnim, ne baš lepim namenom. Zapisal je Govekar, da nisem storil ničesar za svojega prijatelja, rajnega Ketteja. Kdor je poznal moje razmerje s Kettejem, Zupančičem in drugimi mojimi vrstniki, je vedel, da so Govekarjeve besede laž. Ne Aškerc in ne Govekar nima pravice, da bi govoril s posebnim protektorstvom o Ketteju. Aškerc je bil predstavljen Ketteju na smrtni postelji. Govekar ga je

poznal že prej, pa se ni dosti brigal zanj. Tudi je neresnica, kar pravi Govekar, da ima Aškerc kake zasluge za pesniško karijero Kettejevo. Nima najmanjše zasluge. Nauki, ki nam jih je svoj čas tu pa tam dajal Aškerc, so bili tako naivni, da ne bi dosegel Kette niti Gangla, ko bi se ravnal po njih. Oba, Kette in Zupančič, sta stopila na visoka svoja mesta šele tedaj, ko sta se pričela smejati takim in podobnim naukom. Ne bi nikoli govoril o tem, — ali izzval me je Aškerc s svojim neumnim uvodom in Govekar s svojim neprevidnim feljtonom. Recimo, kar je edini, ki je imel nekaj vpliva med svojimi vrstniki sem bil — oprosti, — jaz! Kette je umrl, a drugi še žive; Govekar naj torej gre ter naj jih vpraša o vplivu Aškercem . . . V nekakem nasprotju z mojim ravnanjem je navajal Govekar, kaj so storili za pesnika drugi ljudje. Res so mu dali kruha, ko je ležal že na smrtni postelji, tudi jaz bi mu ga bil dal, in to brez posebnega poziva, a nisem ga imel niti sam. Govekar je to vedel, zato je nekaj blatnega v njegovem pripovedovanju . . .

Pisal sem v svoji oceni, da je Aškerc Kettejeve pesmi kvaril ter da jih lepo število sploh ni sprejel v zbirko. Govekar ugovarja temu ter tako dementira Aškerca samega. V uvodu in v privatnih pismih trdi Aškerc čisto jasno, da je pesmi izpuščal in da je nekatere „popravljal“; in tudi ko bi Aškerc tega ne trdil sam: — meni so znane posamezne kitice mnogih pesmi, ki jih v zbirki ne vidim. „Zakaj pa jih nisi poslal?“ pravi Govekar. Svoj čas smo pošiljali pesmi, drug drugemu, in nihče ni teh stvari spravljaj, ne Zupančič, ne Kette, ne Murn in ne jaz. Kakor se najbrž v zapuščini Kettejevi ni našlo mnogo Zupančičevih ali mojih pesmi, tako tudi midva nisva hranila Kettejevih. Kette namreč nikomur ni povedal, da misli tako zgodaj umreti . . . Ali dolžnost urednika bi bila, da bi se potrudil, da bi iskal. Tega, kakor se vidi, urednik ni storil in da tega ni storil, nikakor ni moja krivda.

Kar mi je Govekar očital, mi je očital iz ljubezni do Aškerca, ne iz ljubezni do resnice, ki ima s tistim feljtonom jako malo opravka. Vredno pa je opomniti, da bi bil tisti feljton napisan, tudi ko bi Govekar nikoli ne bil omočil peresa. To je sila avtoritete, draga moja, in o avtoritetah sem hotel govoriti.

L. 1886. je nekaj zašumelo po naših zelenih literarnih logovih. Takrat prav za prav ni šlo za francoski realizem, šlo je za svobodo mišljenja in besede. Ali vihar je bil kratek in vsepa ni imel najmanjšega. Moč zlaganih in samozvanih avtoritet je danes tolika, kot ni bila prej nikoli. Osebe so morda druge, stvar pa je ostala. Svobodna kritika je bila nemogoča prej, in nemogoča je tudi danes. O tem ne priča samo slučaj moje ocene Kettejevih pesmi, na razpolago je mnogo drugih.

vanje, urejevanje „Dom in Sveta“, predavanja v bogoslovnih vedah, vodstvo Marijanišča, sodelovanje pri raznih društvih itd. Delal je dan na dan od 4. zjutraj do 10. zvečer. Hrane si je privoščil silno malo. Oddiha pri delu ni poznal. Včasih je rekel: „Jaz počivam tako, da od časa do časa menjavam delo. Razlika v delu je moj počitek.“

Porabil je vsako minuto. Za predavanje v semenišču se je zadnja leta bajet pripravljaj po potu grede od Marijanišča do bogoslovnice. Zelo mu je bilo hudo, ako so ga v družbi kdaj pridržali dalje, kakor se je njemu zdelo neobhodno potrebno.

Zložnosti ali tudi le razvedrila pokojnik ni terjal od življenja; hotel je imeti samo dela, in sicer veliko dela, kar največ mogoče. Vkljub temu pa ni delal površno. Mnogokrat je pri svojih delih pazil celo na take malenkosti, katere se sicer navadno prezirajo. Tako se je n. pr. pri predstavah v Marijanišču videlo, koliko je bilo pokojniku do tega, da se je vse izvedlo brez napake do zadnje malenkosti. Med predstavo je stal rajnik kje v ozadju in je sledil igram, petju in predavanju s tako pozornostjo, da skoraj z očesom ni trenil!

Pri predavanjih v bogoslovnici ni skrbel samo za jedrnatost vsebine, ampak pazil je tudi

na to, da je predavajoč govoril klasično latinščino. Latinsko je govoril gladko in lepo, kakor bi ga ne stalo nikakega truda. Sploh je imel za jezike poseben dar. Razven slovanskih jezikov je znal italijansko, francosko, angleško in arabsko.

Dasi se je pokojniku silno škoda zdelo časa, je bil vendar zelo prijazen do vsakogar, ki ga je obiskal. Posebno ljubezniv je bil do otrok; zato so ga pa tudi marijaniški gojenci ljubili, zato so se bali zanj, ko je ležal na smrtni postelji, in zato so bridko jokali, ko jih je zapustil. Marsikomu se je milo storilo, ko je gledal ob mrtvaškem odru pokojnikovem njegove gojenčke, ki so glasno jokaje molili zanj. Tu se je videlo, da je pokojnika in njegove gojence res spajala vez ljubezni. In zato so ubogi gojenci pri njegovem mrtvaškem odru žalovali, kakor bi jim bil umrl pravi oče.

Življenje kanonika dr. Lampeta se zdi kakor neprestan delavnik, poln trudov in naporov, pa vse le za blagor bližnjega, za lastni blagor ali dobiček nič. Rajnik je živel, kakor bi ne imel pravice do veselja in počitka. Zato naj sedaj uživa neskajeno veselje, katerega je tako malo našel v življenju! Naj sedaj uživa večni počitek, ker na zemlji počitka ni hotel poznati!

V kratkem času je izdal Aškerc dvoje novih knjig. Nepotrebno je, da bi ti pravil, kako spoštujem Aškerca in kako visoko cenim njegove balade in romance. S svojima prvima zbirkami si je pridobil Aškerc zaslužno slavo in jaz sem bil med tistimi, ki so to slavo najglasneje označevali. Pozneje pa je Aškerc propadal, dokler ni v svojih zadnjih delih popolnoma propadel. Kadili so mu toliko od vseh strani, da ga je dišeči dim zadušil. V njegovih „Novih poezijah“ sta dve tretjini verzov brez vsake vrednosti; edini dovršeni verzi v knjigi so — Kettejevi; — tista čudovita kitica namreč:

„Jaz sem umrl. Oj dekle pomisli:
moje široko odprte oči
videle niso nebeskega solnca,
sladkih ni čulo uho melodij . . .“

Ta kitica je v knjigi popolnoma osamljena; le tu pa tam spominjajo nekatera mesta na nekdanjo moč Aškercovo . . . Knjiga je izšla in kaj se je zgodilo? Nekateri najzvestejši lakaji vseh avtoritet so jo v svoji predrznosti hvalili; toda večidel so molčali celo dobri prijatelji pesnikovi ter so ga obžalovali na tihem. To vedenje je bilo pametno in razumljivo; tudi jaz sem molčal. Ali kar je zanimivo na tem molku: bil je deloma prostovoljen, deloma prisiljen. Ko bi bilo prišlo komu na um, da bi hotel napisati odkrito svoje misli, ne bi našel mesta, da bi svoje misli povedal ljudem. Aškerc piše danes lahko največje budalosti — in jih tudi piše! — a ni se mu treba bati, dabi se našel človek, ki bi se predrznil braniti slovensko literaturo atentatov razglašanih avtoritet . . . Še žalostnejša je bila stvar z Aškercovimi „dramami“; oprosti, da o tem ne govorim dalje. — Tako je največji škodljivec našega slovstva tesnosrčnost in omejenost v raznih oblikah in na raznih straneh. Svoje pismo zaključuje Cankar z naslednjimi stavki:

„Brez ozira na to, da je pohlevna in pobožna pasivnost, slepo ali hinavsko obožavanje vseh mogočih, pol resničnih in čisto zlaganih in nevrednih avtoritet največja nesreča našega naroda in posebno še naše literature, hodi po tistih cestah, kjer diši najmočnejše po kadilu, žganem od lakajev, in živel boš dolgo, in dobro ti bo na zemlji. A to je glavna stvar.“

Politiški pregled.

Kaka bode nova zbornica? Bivši predsednik drž. zbora dr. pl. Fuchs je te dni na nekem shodu dejal, da bodo v novi zbornici še slabše razmere, nego so bile v ravnokar razpuščenem parlamentu. Poslovni red, ki je bil narejen za dostojne ljudi, sedaj nikakor več ne zadošča. Dr. pl. Fuchs ima vsekakor prav, zato bode nova zbornica skoro gotovo razpuščena v par dneh, in sledila bode sprememba ustave. Drugi zopet trde, da bode vlada določila parlamentu rok, do katerega naj predloge sprejme ali zavrže. Ako se ne bo zgodilo niti prvo, niti drugo v določenem roku, tedaj bo vlada smatrala predloge vsprejete. Istotako bo z državnim proračunom. Ta načrt je imel že grof Badeni.

Taktika nemških radikalcev pri volitvah. „Ostdeutsche Rundschau“ piše, naj se pri volitvah izključi parola: „Proč od Rima.“ S tem so nemški radikalci v svojem glasilu priznali, da ima njihova parola „Proč od Rima“ velik neuspeh, ker se ne upajo ž njo v volilni boj. Da to parolo, za katero so se meseca in meseca poganjali, sedaj zataje, kaže, kako zelo bi potrebovali za-se katoliških glasov. Upajmo, da neznajčnost Wolfova in Schönerejeva ne bode dobila po upeljavi nove taktike tal mej nemškimi katoliki!

Katoliški Čehi na Dunaju so se tudi pričeli gibati. Priredili so v ponedeljek shod, katerega se je udeležilo 400 oseb.

Nemci proti nemškemu državnemu jeziku. „Linzer Volksblatt“, glasilo nemške katoliške ljudske stranke, se ni oglasil samo proti manifestu Mladočehov, ki zahteva češko državno pravo, ampak tudi proti volilnemu oklicu nemške ljudske stranke, ki zahteva nemški državni jezik. List pravi, da bi se bilo to pač dobro uresničiti

pred leti, sedaj je izvršitev te želje nemogoča in le ovira skupno delovanje narodov. List pravi, da je ta zahteva skrajno pretirana, ker je v Avstriji osem milijonov Nemcev, osemnajst milijonov pa Nenemcev.

Krščanski socijalci na Češkem tudi v Pragi postavijo svojega kandidata za peto skupino.

Malorusi bodo pri prihodnjih državnozbornih volitvah složno postopali proti Poljakom.

Staro in Mladočehi so za volitve v drž. zbor sklenili kompromis.

Ogerski Rusini so imeli pred nedavnim veliko zborovanje v Tečovu. Zborovanja se je udeležilo veliko ljudstva iz cele okolice. Posve-tovali so se, kako bi se pomagalo ogerskim Rusinom, ki so v veliki revščini. Sklenilo se je ustanoviti v 20 vaseh hranilnice in posojilnice.

Žid Penížek, „Narodov“ poročevalec v drž. zboru, rodom češki žid Münzer, bode tudi kandidoval na Češkem. Veliko vprašanje je še, če se bodo Čehi toliko spoštovali, da pošljejo v drž. zbor žida za svojega zastopnika.

Praški občinski svet je sklenil, da se z vseh mestnih ljudskih šol odstranijo nemški napisi.

Agrarna stranka na Češkem bode v raznih okrajih stopila v volilni boj. Skušala bo vreči Dvořaka, Krumbholza in Dyka.

Srbske „veleizdajice“, kateri so bili z Milanovo pomočjo zaprti po srbskih ječah, je kralj Aleksander oprostil. Kakor je znano, so ti veleizdajice najodličnejši srbski rodoljubi, ki so se pregrešili le v toliko, da nesrečnih Milanovih dejanj niso smatrali za srečo Srbije. Izmej teh, ki so bili radi „zarote“ proti kralju obsojeni, ni oproščen samo Kresović, ki je kot glavna priča najbolj tlačil svoje soobtožence.

Predsednik Krüger se je v posebnem pismu zahvalil papežu za simpatije napram Burom in ga prosil molitve za odvrnitev sedanje nesreče. — Do 15. septembra so izgubili Angleži v južni Afriki 40.080 mož. Botha je razrušil več topov in se umaknil v gorovje. Stejn in Botha imata še 12.000 mož, ki se hočejo bojevati do zadnjega. Predsednik Krüger ima pri sebi neke papirje, ki v čudni luči osvetljujejo značaj angleškega ministra Chamberlaina. Zato se Angleži na vsak način hočejo polastiti Krügerja. — Angleški parnik „Suffk“ se je potopil z 900 konji. Bure, ki so ubegli na portugalsko ozemlje, ko je angleški general Pole Carew zasedel Komatiport, so zajeli portugalski vojaki.

Junaški čin slovenskega vojaka na Kitajskem. Iz Taku na Kitajskem se poroča, da je poročnik Šusteršič, brat g. dr. Ivana Šusteršiča, s tremi kadeti in 45 možmi v zvezi z Rusi in Nemci zasedel Pleitang.

Na Kitajskem je mir nemogoč, ker kitajska vlada ne izroči povzročiteljev nemira Tuana, Kangyja, Tungfuhsiana, in Yuhšana vevlastim. Krvoločni princ Tuan je celo imenovan predsednikom kitajskega cesarskega velikega sveta, in je vlada popolnoma v njegovih rokah. Li Hung-Čang se je izjavil, da se mora sedaj Kitajska bojevati s celim svetom. Morilec nemškega poslanika Kettelerja je povedal, da mu je velel umoriti poslanika Kettelerja jeden kitajskih cesarskih princev. Kitajska cesarica se resno pripravlja za vojsko na zimo ter utrjuje novo glavno mesto. Za evropske čete v Kini je položaj jako resen. Princ Tuan je izdal v ime cesarice tajen ukaz, v katerem naznanja, da je cesarski dvor sklenil za vsako ceno nadaljevati vojsko proti velesilam. V južne pokrajine je poslal princ ukaz, naj se zbira armada. Vrhovni poveljnik evropskih čet grof Waldersee je izročil kitajski vladi ultimatum, v katerem je zahteval v teku nekaterih ur izročitev petih vstaških voditeljev, sicer napove Kitajski oficijelno vojsko. * Mnogo misijonarjev so Kitajci zopet pomorili. Kitajce Tuan naravnost vodi v boj. V razglasu, ki ga je izdal v ime cesarice-vdove, se izjavlja, da bo obglavljen vsak Kitajec, ki ne bo podpiral kitajske armade v boju proti tujcem, isto se zgodi z njegovo rodbino.

Domače novice.

Dr. Šusteršič o boju na Kranjskem. Najbolj od liberalcev sovraženi mož na Kranjskem je dr. Šusteršič. „Narod“ je poln psovk na tega moža, očita mu večkrat narodno izdajstvo, dasi mora biti vsakemu političnemu otroku znano, da so možje, ki se zbirajo okolu „Slov. Naroda“, zvezani s Schweglom in da dr. Šusteršiča brez dokazov opravljajo zato, da bi pokrili svoje narodno izdajstvo. Dr. Šusteršiča se osobno napada „Narod“ po katoliškem shodu. Zakaj? Morda za to, ker ga jezi, da se je uprav pod predsedstvom dr. Šusteršičevim vršil sijajni II. slovenski katoliški shod ob ogromni udeležbi, tudi od strani slovenskih županstev, katere bi tako rad izrabljal za svoje namene Ivan Hribar? Liberalce je v prvi vrsti zbolela palica, s katero je po njih udaril dr. Šusteršič z naslednjimi stavki. Dr. Šusteršič je na katoliškem shodu dejal: „Med Slovenci boj med katoličanstvom in brezverstvom v javnem življenju ni nov. Že v prvi polovici sedemdesetih let, ko je še ranji dr. Janez Bleiweiss živel, je bil prav ravno tisti boj. Dr. Janez Bleiweiss je svojo stranko imenoval katoliško-narodno, nasprotnike je pa imenoval liberalne. Tedaj se je v „Slov. Narodu“, ki je bil že takrat dnevnik, prav na ravno tisti surovi način, kakor dandanes, vodil boj proti katoliško-narodnim možem. Dr. Bleiweissa in njegove somišljenike je imenoval „Narod n. pr. „duševne evnuhe“. Z ravno tistimi sredstvi, kakor danes, z lažjo, obrekovanjem, s psovkami, vodila se je takrat borba „Slovenskega Naroda“ proti katoliško-narodni stranki, ki je bila zbrana pod vodstvom dr. Janeza Bleiweissa. Zanimivo je, da je takrat že, ob enem s „Slovenskim Narodom“ tudi goriška „Soča“ udeleževala se gonje proti katoliško-narodni stranki. In znamenito je tudi, da je pokojni dr. Janez Bleiweiss že takrat prorokoval, da ta razpor bode vodil, kakor se je izrazil, do „nemčurskega napredka“. Prorokoval je, da slovenski liberalizem mora peljati z logično silo do zveze slovenskih liberalcev z nemškimi. Pozneje je ta boj nekoliko ponehal, tlel je samo pod pepelom. Za časa I. slovenskega katoliškega shoda pred 8. leti pa je ta boj že zopet plamtel. Z nekakim humorjem se sicer spominjamo, kako smo takrat morali še na dolgo in široko dokazovati, da imamo liberalce na Slovenskem. Takrat je bilo še veliko dobrih, poštenih ljudi, ki niso verjeli, da bi bilo to mogoče. Tako hitro se je izgubil spomin na 1. 1872. in 1874. Danes nam ni treba več dokazovati, da imamo na Slovenskem liberalce, kajti za ta dokaz so ti gospodje sami skrbeli. Dokazali so celo nespodbujno, da imamo najslabše liberalce, take, da so celi deželi v sramoto! Znamenito je sledeče. Pod pretvezo radikalne narodnosti so nastopali ti gospodje še pred 8. leti in s to pretvezo, s tem plaščem so marsikaterega poštenega človeka omamili. Koliko je radikalna narodnost liberalcev vredna, nam spričuje slavna sedajnost, ko vidimo voditelje slovenskih liberalcev v tako lepi slogi z nemškimi liberalci z baronom Schwegelnom na čelu! Tako je slovensko liberalstvo, kakor je Bleiweiss prorokoval, privedlo z logično silo do narodovega izdajstva.“ — Te dr. Šusteršičeve besede naj si izrežejo naši „Narodovci“, pa tudi gospodje okolu tržaške „Edinosti“, kadar bodo zopet hoteli dr. Šusteršiča izigravati za vzrok boja na Kranjskem.

Za gorenjske kmetske občine namerava od strani „Narodovcev“ za drž. zbor kandidovati, kakor čujemo, advokat dr. Triller.

Tržaški „Novi List“ o II. katoliškem shodu piše: Nekateri nečedni glasovi, katerim se pozna, da so v službi židovstva in pijanega prostaštva, klevečejo, da je drugi kat. shod pokazal, da hoče klerikalizem dobiti vse v svoje roke, ter da treba začeti proti istemu brezobziren boj. Taki nezreli glasovi naj bodo prepričani, da možje, ki so sklepali na II. katoliškem shodu, pač bolje vedo, česa treba človeku in narodu za njega srečo, nego pa mlekozobi na kol obešeni rabulistični petošolci, na kol obešeni nebodijhtreba napredni učitelji, ali kaki odvetniški oderuhi, kateri vsi niso vredni odvezati jermena pri čevljih poje-

dinega odličnjaka, ki je povzdignil svoj glas na shodu v blagor zmučenega naroda slovenskega. Zatorej kličemo z vsemi pravimi rodoljubi: Bog živi in blagoslovi delo drugega kat. shoda, da bi obrodilo stotisočeri sad v srečo naroda, a v konečno spoznanje zaslepljenem!

Sprejem novega dekana v Kranju. Iz Kranja se poroča „Slovincu“: V torek 25. t. m. točno ob polu 12. uri, smo slovesno sprejeli preč. gosp. dekana Antona Koblarja. Nekaj meščanov se mu je naproti peljalo do dekanijeke meje ter so ga najudaneje pozdravili. Mej ubranim zvonjenjem po vseh cerkvah kranjske župnije in mej grmenjem topičev se pripelje v naše starodavno mesto v spremstvu novi g. dekan preč. g. dekan Razborška in mestnega župnika preč. g. Malenška. Na trgu ga je pričakovalo polno ljudstva vseh slojev ter izražalo svoje veselje ob njega prihodu. Pred cerkvijo ga sprejme šolska mladina in domača duhovščina. V cerkvi ga pričakuje blagorod. gospod okrajni glavar, mestni župan, gimnazijski ravnatelj z nekaj profesorji in pa učiteljstvo obeh ljudskih šol. Po blagoslovu se mu poklonijo ter izrazijo svojo udanost in spoštovanje. Bog daj, da bi se uresničile njih besede!

Terorizem v ljubljanskem ognjegasnem društvu je bujno zacvetel. Načelnik Stricelj je sklical nepravilno sejo in izključil 6 članov, ki so se dolgo vrsto let požrtvovalno trudili za prospeh društva. Na nedeljskem občnem zboru je radi tega prišlo do sila burnih prizorov. Gasilci so sprejeli skoro soglasno nezaupnico načelniku Stricelju. Ves terorizem prihaja v društvo na migljaj z magistrata, ki bi rad z ognjegasci po svoje pometal, zato je ognjegascem poslal k občnemu zboru stražnike. Ob volitvah bode seve magistrat zopet na drug način pritiskal, da bi dobil za svoje državnozbornske kandidate glasove gasilcev.

Iz kroga ljubljanskih ognjegascev se nam piše: „Narodovo“ poročilo, da smo proti slovenskemu peveljevanju, ker se ne udamo terorizmu magistrata, je debela neresnica. Ali je g. Stricelj patentirana slovenščina? Neresnična je „Narodova“ opazka, da so izključeni naši tovariši gasilci sestavljali in odpošiljali deputacijo okolu Nemcev in nemškutarjev; res je le, da so šli štirje odborniki gospoda Drelseja prosit pojasnila glede na licitacijo, a šli so možje tudi k Hribarju. Ni res, da bi kdo izmej izključenih blatil društvo po nemških listih. Bolj prav bi bilo, da bi g. Stricelj in „Narod“, namestu, da sta se zaletela v obče spoštovane naše tovariše, strogo pazila na § 8. pravil gasilnega društva! Magistrat naj ne misli, da bo proti nam nasilno postopal, in da bo tak nasilni nastop imel kak uspeh. Uspeh je na naši strani v tem, da smo spoznali v pravi luči ljudi, ki imajo pri vsakih volitvah vsa usta polna sladkobe. Prav čudimo se, kako je prišel gosp. Stricelj do misli, da bi izključil iz društva odbornike, ki so za dobo dveh let od magistrata potrjeni. Menda mu ni prav, da zahtevamo red, disciplino in pravo vodstvo v društvu. Za to se bodemo vedno borili, naj se tudi g. Stricelj ne briga za nedeljsko nezaupnico. Ogromna večina društvenikov se ne pusti terorizirati, ker ta večina obstoji iz poštenih mož, ki se prostovoljno žrtvujejo za bližnjega blagor, ne pa iz plačanih magistratovcev. Ako pa od strani magistrata ne bo nehala nasilstvo, tedaj upamo, da bo znala ščititi naša pravila visoka deželna vlada!

Odlikovanje. Cesar je podelil lavantinskemu knezoškofu g. dr. Mihaelu Napotniku veliki križec Franc Jožefovega reda.

„Narod“ pometaj pred svojim pragom! „Slovenski Narod“ vedno govori o klerikalnem „švindelnju“. Zato prinaša inserat židovske tvrdke E. Buchbinder v Krakovi, katera priporoča 240 komadov za 1 glid. 95 kr. Nekoliko bolj porabnih komadov pri tem naročilu sploh manjka, drugi pa so neporabni; največ pa je buck in šivank, tako, da vse skupaj ni vredno 1 krono. Razven tega mora naročnik še plačati poštnino v znesku 60 kr. Seve to se pravi podpirati pošteno domače obrtništvo podpirati. „Slov. Narod“ naj najprej na svojem pragu pometa!

Kat. polit. društvo „Sava“ za brežiški in sevniški okraj je osnoval biši poslanec gosp. J. Žičkar z drugimi rodoljubi iz teh dveh okrajev ter predložil vladi pravila.

Z Notranjskega nekdo vprašuje, zakaj imajo v „narodni“ Ilirski Bistrici še vedno nemški poštni pečat.

Prememba pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani. Govori se, da pojde ljubljanski finančni ravnatelj g. Lubec kot dvorni svetnik k upravnemu sodišču na Dunaj, in da pride na njegovo mesto dr. pl. Possaner, sin zagrizenega nasprotnika Slovencev.

S Štajarskega se nam piše: Hudobije „Slov. Naroda“ in njegova lažnjiva poročila smo imeli priliko štajarski Slovenci občudovati v Ljubljani o priliki katoliškega shoda. Videli smo veličastno bakljado krščanskih društev, kar je moralo vsakemu imponirati. „Narod“ je pisal, da se je popolnoma ponesrečila radi tega, ker je par ljubljanskih barab žvižgalo in kričalo: Živio Tavčar, Živio Hribar! To je res že prenesramno! Videli smo velikansko udeležbo 4000 ljudij na katoliškem shodu. Vsak udeležnik I. slov. katoliškega shoda je rekel, da je na tem II. katoliškem shodu več kot polovico ljudij več, kot jih je bilo na prvem, a „Slov. Narod“ je pisal, da je na II. katoliškem shodu pol manj ljudij, kot na prvem itd. itd. Zdaj pa se človek bojuje, če se moreš! Nam Štajarcem se smili kranjska krščanska stranka, ker ima tako brezvestnega nasprotnika. Kako je mogoče, da kranjska posvetna inteligenca pusti kaj takega?! Naši štajarski posvetni inteligenci pa po večini gre vsa čast. Je olikana, kakoršen mora izobražen človek biti. Le tako naprej složno, vsi sloji slovenskega ljudstva na Štajarskem, in — zmagali bomo nasprotnika, četudi se par „svobodomiselnih“ akademikov celjskih kisko in krevljasto drži.

Pozabljeni ljudje so okolu „Slov. Naroda“. Ti možje pišejo, da so neposredne in tajne volitve za državni in dež. zbor zaslugi narodno-napredne stranke, in da je ta stranka tista, ki dela na to, da se razširi in poveča moč ljudstva. Ali se gospoda več ne spominja dr. Tavčarjeve nervoznosti, ko je v dež. zboru kranjskem predlagal poslanec Kalan razširjenje volilne pravice? Stranka, ki je v mestnem zboru ljubljanskem vrgla pod klop volilno reformo, pač ni za razširjenje in povečanje ljudske moči, tem manj, ker še nista dva meseca pretekla od tedaj, ko je „Slov. Narod“ imenoval zahtevo po splošni, direktni in tajni volilni pravici „revolucionarno politiko“!

Premeščenje. Prof. g. dr. Josip Jenko je iz II. državne gimnazije v Ljubljani premeščen na gimnazijo v Novem Mestu, učitelj g. Leopold Potrebni pa iz Kostanjevice v Radeče.

Ženski trgovski tečaj se odproje z dnem 1. oktobra na višji dekliški šoli v Ljubljani.

Slovensko gledališče je v soboto otvorilo svojo letošnjo sezono z opero „Aida“. V nedeljo se je igrala Grillparzerjeva „Sapho“. O novih opernih pevcih bomo imeli še priliko govoriti, dramske moči pa smo imeli priliko ceniti pri predstavi „Dolskega župnika“ v četrtek zvečer. Sosebno ugajal nam je g. Štefanac, ki je mlad temperamenten igralec. Novi prvi režiser g. Dobrovoly je imel le nezatno ulogo, a je že v tej ulozi pokazal se večjega igralca. Ne moremo zamolčati svojega obžalovanja, da se je „Dolski župnik“ predstavljal na našem odru, in to na najslabši način, s smešenjem procesije in nedostojnimi izrazi. S takimi predstavami se zanaša boj tudi na polje slovenskega gledališča. Ali res intendantca tako slabo ceni slovensko inteligenco, da ji upa zadoščati s predstavami á la „Dolski župnik“?

„Zveza slovenskih kolesarjev“ ima do sedaj 8 društev z 222 člani in 29 urejenimi postajami.

Državnozbornske volitve na Kranjskem. Vodstvo katoliško-narodne stranke se je sestavilo kot centralni volilni odbor ter se bode stranka udeležila volilne borbe tudi v mestih in trgih. Tudi „Narodovci“ se bodo volilne borbe udeležili na vsej črti.

Krški knezoškof dr. Kahn je postal cesarjev tajni svetnik.

Poroka. V Št. Jurju ob Ščavnici na Štajarskem se je poročil gospod Fran Klemenčič, soursednik „Edinosti“, z gospico Ivanko Anžič, urednico „Slovenke“.

Novo posojilniško posloplje slovenske posojilnice v Smihelu nad Pliberkom je dograjeno.

Umrla je v Mariboru v zavodu šolskih sestra č. s. Monika Hočevnar.

Imenovanja v učiteljstvu na Kranjskem. Imenovani so gg.: Ivan Mlakar v Postojni za tretj. kateheta na mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, Matevž Jenko za učitelja v Dolah pri Litiji, Ivan Kremzar za nadučitelja v Št. Vidu pri Zatičini, Jakob Slapar za Krško, Alojzij Potočnik za Žabnico, Fran Borštnik za Trzič, Tomaž Petrovec za Polhov gradec, Franc Cesar za Sostro, gdč. Ema Žerjov za Presko, gdč. Hedvika Malovrh za Ježico, gdč. Pavla Götzelj za Radeče, g. Josip Čerin za nadučitelja v Toplicah pri Zagorju, Jernej Černe za nadučitelja v Šmartnem pri Litiji, gdč. Marija Škrjanec za Zagorje, gosp. M. Markovšek za Ljubljano.

Pet novih slovenskih pevskih zborov je izšlo v „Glasbeni Zori“. G. Gerbič priobčuje v 9. zvezku „Glasbene Zore“ v narodnem značaju zloženo pesem „Ne bom je nosil“, Alojzij Mihelčič, „Začinka“ besede Ilje Okrugiča, Vinko Krek „Dekletu“, besede priredil Anton Funtek, Lav. Pahor „Žalosten glas zvonov“ je napev G. Riharjev harmonizoval za mešan zbor, dalje je harmonizoval za mešan zbor narodna napeva „Vse mine“ in „V nedeljo zgodaj vstala bom!“

V volitve na Spodnjem Štajarskem namerava poseči tudi celjsko slovensko politično društvo „Naprej“.

Očetovska ljubezen. „Slovenec“ poroča, da je v nedeljo popoldne mej postajama Žirovnica Javornik pal z vlaka neki otrok. Oče, ki je zapazil nesrečo, ni dolgo pomišljal, ampak je skočil za svojim otrokom z vlaka. Otrok je nekoliko poškodovan, oče pa nič.

Drobne novice. Svinja odgriznila je na Vitani pri sv. Bolfenku 6 mesecev staremu detetu posestnice Plohl obe roki. — 36letnega čevljarja Josipa Romanina iz Gorice je blizu pokopališča v Muhi povozil vlak, ko je šel z znancem k tomboli. Pravijo, da ga je pod vlak pahnil njegov znanec Foschiassina, katerega so zaprli. — Umrl je od kapi zadet dunajski vseučiliški profesor Edvard Albert. — Dr. Tumov shod v Dornbergu se je popolnoma izjalovil. Zborovalci so dr. Tumi klicali: „Živio Gregorčič!“

Prijet anarhist? V Ljubljani so prijeli Toenniesovega delavca Umberta Nemca, rojenega l. 1877. na Reki, pristojnega v Dragometlje pri Kamniku, ker se je bahal, da je anarhist. Pri njem so našli ostro bodalce, katerega si je sam napravil. Pri hišni preiskavi niso našli nič sumljivega.

V občini Važenberg pri Velikovcu so zmagali Slovenci v II. razredu.

Bohinjska železnica se gradi! Dne 20. t. m. je začelo 20 domačih delavcev kopati predor skozi Bačo. Pričetek dela se je naznanil s strelji.

Umrl je v Gameljnih pod Šmarno goro bogoslovec dr. J. Juvan. Ravnokar je dovršil v Rimu modroslovne študije ter prestal doktorski izpit. R. i. p.!

Izleta pokrajinskih Slovencev v Ljubljano. Dne 7. oktobra pridejo tržaški Slovenci s posebnim vlakom ogledat si I. slov. umetniško razstavo, dne 14. oktobra pa štajarski Slovenci.

K Slomškovi zvezi, društvu krščansko mislečega učiteljstva, je oglasilo svoj pristop že 80 učiteljev in učiteljic, 6 profesorjev, 20 katehetov ter več podpornih udov in ustanoviteljev. Odbor je sestavljen takole: Predsednik Fran Jaklič, namestnik prof. A. Kržič; tajnik J. Novak, namestnica Pavla Krušič; blagajnik dr. J. Gruden, nam. Tončka Štupca; knjžničar Fr. Oswald, nam. J. Bajec, odborniki: J. Čenčič, Franjo Tomazič, R. Vizintin in M. Holzinger pl. Weidlich.

Slovesno obljubo so storili v četrtek v franciškanski cerkvi bogoslovci iz reda svetega Franciška: Krizostom Wester, Albert Pirc, Kerubin Tušek, Ambrož Remic, Maksimilijan Brelih, Arhangelj Appe. V petek so sprejeli

v knezoškofovi kapeli subdijakonat, jutri 30. t. m. dijakonat, 4. oktobra prezbiterat. Subdijakonat in dijakonat prejme tudi Peter Alkantara Črtanče.

V ljubljanski bolnišnici usmrtila se je gospa Marija Čerček, rojena Peče, soproga vodje zemljiške knjige. Bila je bolna na duhu. Prerezala si je žile na roki.

Dva shoda priredijo koroški Slovenci jutri in sicer ob polu 11. uri dopoldne po dopoldanski službi božji v gostilni g. Rudolfa Stoparja v Možici, ter ob polu 3. uri popoldne v gostilni pri Matevžu v Črni. Na dnevnem redu je razgovor o bodočih državnozbornskih volitvah, o gospodarskih in političnih zadevah.

Volilni shod ima jutri g. Viljem Pfeifer v Gradacu v Beli Krajini.

Koroško. Volitev župana in obč. svetovalcev, ki se je vršila dne 17. t. m. v Beli pri Železni Kapli je izpadla popolnoma ugodno za Slovence. Župan, kakor tudi svetovalci so bili z veliko večino izvoljeni sami vrli slovenski narodnjaki. Živeli!

Ušel je v noči od 16. do 17. t. m. iz radovljiske ječe neki potepuh. Odrgrgal je od železne postelje kos železa ter je z istim prekopal meter debel zid, potem pa se je po rjuhah spustil doli. No, sedaj je mož že zopet na varnem v loških ječah. Govori se, da je njegovo pravo ime Franc Preželj in ne Miško Miločki, kakor trdi on, ter da je celó morilec, ki je bil pred tremi leti pobegnul iz ječe na Štajarskem.

Turist ponesrečil. Absolvirani iurist poštni asistent J. Lichteneckert je odisel dne 18. t. m. na Ojstrico ter se ni več vrnil v Logarjevo dolino, kjer je pustil svoje kolo. Najbrže se je ponesrečil.

Slovensko stenografsko društvo je dobilo od vlade potrjena pravila. Društvo bode imelo svoj sedež v Celju.

Najnovejše vesti.

Solske vesti. V okrajni šolski svet kranjski sta bila izvoljena kot zastopnika učiteljstva gg. Kragelj iz Trziča in Kmet iz Cerkljan. V manjšini sta ostala znana radikalca Luzner in Gärtner — Premeščen je učitelj K. Pikl iz Št. Vida v Šmartno pri Litiji, g. M. Markovšek pride v Ljubno, nadučitelj v Šmarji Fr. Borštnik je upokojen.

Slovensko gledališče. Danes se igra Grillparzerjeva klasična igra „Sapho“. V torek se prvič poje hrvatska opera „Zrinjski“.

Socijalno-demokratski poraz. Konsumno društvo v Grizah pri Celju se je osvobodilo socijalno-demokratske komande in prešlo v roke krščanskih mož. Društvo šteje 130 članov.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ se snuje v Ljubljani. Društvo je izdalo že oklic.

Istra. Italijani bodo v vseh okrajih v Istri postavili svoje kandidate. Isto bodo storili tudi Slovani.

Japonski cesar bode baje prihodnje leto prvič obiskal Evropo ter v maju prišel v Avstrijo.

Bruselj, 29. septembra. Vsi premožnejši Buri se izselijo s Krügerjem na Holandsko.

Lyon, 29. septembra. Iz Taku se poroča, da je bilo v severni Mandžuriji umorjenih zopet okolu 1000 kristijanov.

Belgrad, 29. septembra. Perzijski šah je prišel sem.

Reka, 29. septembra. Prihodnji mesec bode zopet 1800 konj za Angleže odposlanih v Južno Afriko.

Razne stvari.

Cela rodbina povožena. Strašna nesreča se je prigodila na železniški črti Lüttich Maas-tricht. Na železniški progi igral se je mal deček, ko je pridrdral brzovlak. Na polju ob progi sta delala dečkova mati in oče. Z obupnim krikom sta planila oče in mati na progo, a v istem hipu je stroj vlaka dosegel dete, dosegel pa tudi očeta in mater. Vlak je oddrdral preko njih in pustil na progi razmesarjena njihova telesa.

Cesa „Narod“ ne pove? Brat Flamidien iz družbe šolskih bratov je bil, kakor znano, pred

letom obtožen infamnega hudodelstva, a kot nedolžen izpuščen iz preiskovalnega zapora. Od tedaj ga v Lillu vse spoštuje, čišla in pozdravlja. Ako gre v mesto, mora klobuk držati v rokah. Najprijazneje ga pozdravlja njegov preiskovalni sodnik Delalé. Našli pa so tudi pravega hudodelca, ki je zagrizen sovražnik cerkve in duhovnikov. Seveda, o tem molče listi à la „Slovenski Narod“, ki so brata Flamidiena najsurevejše napadli.

† Prof. Albert, češki učenjak, sloveči zdravnik, vseučiliški profesor na Dunaju in člen gosposke zbornice je umrl nagloma na srčni kapi.

Nekaj za Slanca. Novomeški Slanc meni, da so njegove psovke na katoliško vero sila modre. No, pravi možje mislijo o katoliški cerkvi drugače. Glavni protestantski župnik norveškega glavnega mesta Krogh Tonning, ki je Norvežanom sila priljubljen, je prestopil h katoliški cerkvi. Krogh Tonninga imenuje protestantski rektor Niels Hansen največjega učenjaka na Švedskem in Norveškem.

O krščanski demokraciji bo sv. oče izdal okrožnico.

Županskega banketa v Parizu se je udeležilo nekaj nad 22 000 županov. Pojedli so mej drugim 2400 kg. govedine, 5100 fazanov in rac, 44 000 kosov sadja, popili pa 50.000 buteljč vina, 3000 litrov kave in 1000 litrov likerja. Vseh strežnikov in kuharjev pri banketu je bilo 4866.

Kongres katoliških učenjakov se je vršil pretekli teden v Monakovem. Udeležilo se je shoda 2400 učenjakov. Naučni minister je shod pozdravil v ime vlade, mestni župan pa v ime Monakova.

Stare poštnne znamke bodo imele veljavo le še do 30. septembra.

Po nedolžnem radi tatvine prijeta je bila v Ljubljani Ivana Klemen. Deklica je služila pri trgovcu Miklavcu, kjer so jo obdolžili tatvine. Sredi noči iz postelje je bila aretovana. Ivana Klemen je bila nedolžna, kar jo je tako bolelo, da je — zblaznela. Iz zapora je deklico rešil nje bivši gospodar g. dr. Gregorič.

Uničeno mesto. Sansabo, mesto s 1000 prebivalci v Teksasu, je poplavila reka in deloma uničila.

Samomor pred poroko. V Stolnem Belemgradu na Ogerskem bi se bila imela vršiti preteklo nedeljo poroka krojaškega pomočnika Fonfonyja z Reziko Fakacs. V trenutku, ko so bili svatje že zbrani in je nevesta stopila pred ženina, potegnil je ženin iz žepa revolver in se ustrelil v srce. Bil je takoj mrtev. Samomorilec ni zapustil nobenega pisma. Z deklico je občeval že par let.

V postelji zgorel bolnik. Na Dunaju je bil že dolgo časa bolan 72letni Adalbert Schimak. Mož je bil hrom in gluha. Žena mu je stregla v boleznih. V terek zjutraj oddaljila se je njegova žena za trenotek od bolnega moža in ga pustila samega. Mož je v postelji kadil. Ko se je žena vrnila domov, dobila je pred hišo gasilca, ki so ji povedali, da so ravnokar pogasili gorečo posteljo njenega moža, ki je v postelji zgorel. Mož je posteljo s smodko zažgal, a se ni mogel rešiti, ker je bil hrom.

GLASNIK.

Resolucije socijalnega odseka, sklenjene na II. slovenskem katoliškem shodu.

Predsednik: Vodja F. Povše.

(Dalje.)

c) Trgovski stan.

Trgovski stan hira vsled konkurence in pomanjkanja stanovske in gospodarske organizacije. Njemu v pomoč izjavlja II. slovenski katoliški shod:

1. Osnuje naj se tesnejša stanovska organizacija trgovstva, da se bo mogla domača trgovina uspešneje razvijati in braniti. V tem smislu naj se preosnujejo sedanje trgovske in obrtne zbornice.

2. Uvede naj se za vse trgovce, izvzemši branjevece, dokaz vsposobnosti, ki naj ima poseben značaj za velike in poseben za srednje

in male trgovce. Vedno naj se pa zahteva poleg potrebnih нравnih lastnosti dokaz o prestani določeni učni in pomočniški dobi; poleg tega pa tudi dokaz o zadostnem, po razmerah določenem kapitalu.

3. Država, dežele in občine naj snujejo za slovenske trgovce slovenske trgovske šole; država naj zdatno podpira trgovska učilišča, ki naj jih vstanavljajo dežele, občine ali trgovske zbornice.

4. Agentsko vprašanje naj se tako vredi, da agenti ne bodo smeli stopati v dotiko z zasebniki ali celo sami prodajati blaga, za katero posredujejo. Zakonito naj se tudi določi, da komisijonarji ne bodo smeli blaga prodajati na svoj račun.

5. Krošnjarija naj se tako omeji, da ne bo delala konkurence stalnim trgovcem.

6. Pri konzulatih in poslanstvih naj se nastavijo trgovsko izobraženi strokovnjaki, ki naj naravnost s trgovskimi zadrugami občujejo, da ne bodo trgovska poročila potom trg. ministerstva dohajala redno mnogo prepozno. Pri vsaki dež. vladi bodi nastavljen trgovski strokovnjak kot poročevalec v trgovskih zadevah.

7. Tarifna prometna politika naj skrbi, da ne bodo njene ugodnosti veljale samo velikim, marveč tudi srednjim in malim trgovcem.

8. V podporo in napredek trgovskega stanu naj se po vseh večjih mestih v zvezi z mestnimi odbori sestavijo trgovska svetovalstva, v katere naj poleg zastopnikov mesta, dežele in države volijo trgovske zbornice svoje zastopnike.

9. Država in dežele naj podpirajo trgovske zbornice, da poskrbe svojim članom potrebne kreditne zavode.

10. Konsumne zadruge naj se vstanavljajo le tam, kjer so revnejšemu ljudstvu v resnično pomoč.

(Poročevalec Fr. Šubelj.)

č. Delavski stan.

1. Delo je dolžnost in splošno premoženje vseh zdravih ljudi in ne sme postati žrtva oderuštva in izsesanja, kot se sedaj mnogokrat godi.

2. Država je dolžna po zakonodajstvu in po upravi braniti poštno delo in je namenu primerno organizovati, da je obvaruje krivičnega izsesavanja in da zagotovi vsakemu delavcu njegovemu delu primerno pravično plačo.

3. Otroško delo po tvornicah se mora odpraviti, žensko delo omejiti na ženski primerna dela, ki ne napravljajo moškemu delu konkurence.

4. Ponočno delo se dovoli le onim podjetjem, ki iz tehničnih vzrokov dela ne morejo pretrgati. Ženskam in otrokom bodi nočno delo prepovedano.

5. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih mora vsako delo počivati. Počitek trajaj od sobote do ponedeljka celih šestintrideset ur. Če pa ni mogoče ob nedeljah dati počitka, naj se odloči šestintrideset ur mej tednom v počitek, vender tako, da ima vsako drugo nedeljo delavec prost dan.

6. Uvede se po razmerah najvišja neprestopna delavna doba; in sicer pri vseh rudoin premogokopih in pri vseh strokah, koder se mehanično s stroji v velikem producira, vzlasti pri težkih in zdravju škodljivih delih, osemurni delavni čas; pri mali obrti, rokodelstvu, trgovstvu pa deseturna delavna doba.

7. Zakonito naj se varujejo delavci, ki izvršujejo po svoji volji in vesti razne mandate.

8. Uvede se naj se razsodišča, sestavljena iz delavcev in delodajalcev, ki naj razsojajo o vseh spornih točkah.

9. Skrbi naj se delavcem za zdrava in primerna stanovanja. V to svrhu ustanovljena društva podpiraj dežela in država z zakoni in doneski.

10. Plača bodi tako urejena, da more vsak delavec poštno živeti tudi z družino. Vsak delavec mora imeti pravico, da napreduje pri delu in se mu plača primerno zvišuje. Delavec imej pravico do gotovega deleža pri čistem dobičku.

11. Akordno delo naj se odpravi povsod, kjer je nevarno, ali kjer ob neugodnem času vsled njega delavci nimajo zaslужka.

12. Strogo naj se nadzorujejo vsa podjetja glede na varnost življenja in zdravja; zato naj

se pomnoži obrtno nadzorstvo po dejanski potrebi. Za delavke naj se nastavijo obrtne nadzornice. Obrtnim nadzornikom naj se pridela tudi delavci, katere naj odškoduje država.

13. Za rudo- in premogokope naj se ustanovi stalni rudniški nadzorstveni odbor.

14. Po večjih mestih naj se uvedo občinske posredovalnice za delo, in sicer brezplačno.

15. Prepove naj se „truk“.

(Poročevalec Jož. Gostinčar.)

d) Zavarovanje.

Zavarovanje bodi urejeno po deželnih in državnih zakonih in načeloma obvezno. Za obvezno zavarovanje proti požarom naj se ustanove deželne zavarovalnice z monopolom, zavarovanje proti toči in živinskim boleznim naj prevzame država.

Zavarovanje nižjega ljudstva, kmetov, obrtnikov, delavcev, pomočnikov in poslov za slučaj bolezni, za nezgode, onemoglost in starost naj se vrši s prispevki države, dežele, mest in občin delodajalcev in delavcev. V bolniške blagajne naj skladajo delavci sami svoje prispevke in jih sami upravljajo pod nadzorstvom deželnih uradov. Ženske bolniške blagajne naj so ločene, v te tudi delodajalci plačujejo tretjino. Bolniška podpora znašaj najmanj toliko, kolikor delavec zasluži.

Zavarovanje proti nezgodam naj plačujejo samo delodajalci; uprava bodi jednostavna. V upravni odbor naj voli vsaka dežela svoje zastopnike, ako je več dežel združenih.

V svrhu zavarovanja za starost naj se ustanovi deželni zavod. Za starostne rente naj plačujejo delodajalci, delavci in država.

Priporoča se nova vzajemna zavarovalnica proti požarom v Ljubljani, dokler ni ustanovljena deželna.

Dokler se ne ustanovi dež. zavarovalnica za starost, priporoča se že pred tremi leti osnovano tako zavarovalnico v Ljubljani.

(Poročevalec dr. Ignacij Žitnik.)

(Dalje prihodnjič.)

Delavske drobtine.

Njegovo Veličanstvo — „Slovenski krščansko-socijalni zvezi“. Odbor „Slovenske krščansko-socijalne zveze“ je sprejel včeraj od dež. predsedstva naslednje pismo: „Cenjeni „Slovenski krščansko-socijalni zvezi“ v Ljubljani. V najvišjem naročilu naznanjam cenjeni „Slovenski krščansko-socijalni zvezi“ za izraz udanosti in zvestobe, ki ga je zveza ob priliki II. slov. katoliškega shoda Nj. Veličanstvu potom deželnega predsedništva poklonila, Najvišjo zahvalo, C. kr. deželni predsednik Hein.“

Družbinski večer priredi jutri ob 7. uri zvečer „Slov. kršč. socijalna zveza“ svojim članom v veliki dvorani „Katoliškega Doma“. Na vspredu je mnogo zanimivih točk, mej drugimi tudi veseloigra „Županova Micika“. — Vstopnina za člane 20 vin., za nečlane 40 vin.

Volilec pete skupine v Ljubljani! Mestni magistrat je hišnim gospodarjem razposlal pole, v katere se naj zapišejo volilci pete skupine. Kdo ima pravico, da ga vpišejo v pole? To pravico ima vsak 24letni moški, avstrijski državljani, ki je spolnil 24. leto in ki v občini najmanj 6 mesecev prebiva. Oni delavci, ki delajo v Ljubljani, a stanujejo v okoliških občinah, naj oglase svojo volilno pravico v občinah, v katerih imajo stanovanje. Volilci naj odločno takoj zahtevajo od gospodarjev, da jih vpišejo v pole. Mestni magistrat naznanja naknadno, da je v omenjene pole vpisati le take osebe, ki v dotični hiši stanujejo, in da torej v raznih tovarniških in obrtnih podjetjih ni vpisovati oseb, ki imajo tam le opravilo, ki pa stanujejo drugod.

Sv. maše se udeleži jutri ob en četrt na 10. uro dopoldne „Slov. kršč. soc. zveza“ v nunski cerkvi o priliki praznika svojega patrona sv. Mihaela. Maševal bo č. g. dr. Ivan Janežič, predsednik „Slov. del. stavbin. društva“.

Dostavek k popravku. V št. 34 Vašega cenjenega lista smo prijaviли nekatere nerednosti, ki so se dogajale pri naši pošti. Tukajšnji poštar

g. Schrey, ki se je na svojega slugo preveč zanesel, nas je hotel v svojem popravku v št. 35. Vašega lista, za lažnjivce napraviti, ter nas je v to svrhu — sklicevaje se na resnicoljubnost — pozval, da mu svoje trditve dokažemo. Zato mi, ki vemo od kod je laž in kdo se ž njo bavi, še jedenkrat pribijemo, da je bilo naše poročilo do cela resnično. V potrdilo tega javljamo, da smo pri našem poštnem uradu one trditve s pričami dokazali. Tu smo izvedeli, da so se omenjene netaktnosti dogajale brez vednosti g. Schreya, kateremu bodi v tem oziru, kar se uradovanja tiče, vsa čast, in te mi tudi političnemu nasprotniku nočemo kratiti. Da pa kdo ne misli, da se je vsa nerednost morda le po naključju pripetila, bodi povedano, da je nje provzročitelj nekdanj pobožni(?) Martinček, poštni sluga, ki kaj rad igra kako imenitnejšo vlogo v javnosti. Upamo pa, da mu v prihodnje ne pride več kaj tacega na misel, ker ga je g. poštar dobro oštel, iz česar lahko sklepa, da je vse eno dobro če prav ni on junak v dramati jeseniškega življenja. Zdaj smo toraj resnici na ljubo vse povedali; Martinčku pa iz ljubezni do bližnika tudi odpustimo; če mu pa v prihodnje še kaj tacega v glavo pade, bodemo pa drugače postopali. — Kršč. misleči dalavci na Savi pri Jesenicah.

Iz **Vevč** se nam piše: Občina v D. M. v Polju je dobila svojega pismonošo, ki pa nekajim priliznjencem ni bil po volji. Ko je zbolel in dva dni ni mogel na pošto, opravila je prvi dan njegovo službo njegova žena, drugi dan pa svak. Gospa poštarica pa s tem ni bilo zadovoljna, zato preskrbi hitro novega pismonošo, ki je moč star celih 14 let. Radovedni smo, ali se bode takemu „možu“ mogel zaupati ta posel. — Gostilničar Fran Plevnik iz Vevč je prišel v veliko zamero pri „rudečih bratcih“, ker je šel 11. sept. k bakljadi v Ljubljano. Znani kolovodja soc. dem. Šetina se je prav po mokraško znosil nad njim, češ: „mi ga živimo pa gre ta h... tiste f... v Ljubljano poslušat“. Menimo, da zajec na Golovcu bolje razume pomen bakljade, kot naši mokračji. Slabo bi se bilo kmalu godilo nekaterim prvakom socialne demokracije pretečeno nedeljo v Zadobrovi, kjer se je obhajalo cerkveno blagoslovljenje. Nekaj „rudečih“ je hodilo od gostilne do gostilne, pa jim ni bilo nikjer prav. Ko pridejo še v neko gostilno, pokličejo liter vina, a gostilničar jim ga ni hotel dati. „Kaj nimaš gostilne?“ upili so nanj. „Imam jo, toda ne za demokrate“, bil je krepak odgovor, na kar skočijo po koncu in začno zabavljati na „črne“. V hipu skočijo po koncu drugi ljudje in bi jih bili pošteno namahalji, ko bi ne bil gostilničar vrgel dveh rudečih rogoviležev na hladno. Tako se odlikujejo rudeči bratci povsodi po svoji veliki omiki. Raznesli so soc. dem. tudi novico, da hoče kršč. soc. strokovno društvo vprizoriti štrajk, kar pa ni res. Če nimajo družega govoriti, potem jim bode še bolj tanka predla, kot jim sedaj, ko jih zapuščča vse, kar samostojno in pametno misli.

Teorija in praksa. Tiskarna „Leipziger Volkszeitung“ je dobila dva stroja, ki sama stavita. Ker so taki stroji v veliko škodo stavcem, so se socialno-demokratski stavci izrekli proti njim — a imenovana socialnodemokratska tiskarna je za svoje socialnodemokratsko glasilo naročila taka stroja. Taka je socialnodemokratska teorija in praksa.

Prvi obrtni shod slovenski se je vršil danes in včeraj v zlati Pragi. Pečal se je z vprašanjem, kako bi se zblizanje slovenskih rokodelcev in obrtnikov utrdilo in dobilo tudi viden uspeh na gospodarskem polju. Krščansko-socialni obrtniki slovenski so poslali shodu mnogo pozdravov.

Iz **Idrije**. V nedeljo je bil pri nas Čobal iz Zagorja. Shod je imel dva namena: 1.) stavka, ki naj bi se pričela s 1. oktobrom in 2.) volilna agitacija. Čobal je predlagal, naj bi se takoj pričelo v soc. dem. smislu agitirati in denar pobirati za volilni fond. Ubogi rudokopi — so res napolnili skledico Čobalovo. Seveda Čobal ima daleč od Zagorja do Idrije! Premogokopi, res ne vidite, da tisti ki Vas nagovarja v stavko, a ob

jednem od Vas pred stavko pobira — denar, ko bi denar Vi sami krvavo potrebovali, ni Vaš prijatelj?!

Velik delavski shod bode jutri v Kladnu na Češkem. Govorilo se bode o zopetni stavki premogokopov.

Pred in po premogarski stavki. Na Dunaju je veljal cent premoga pred veliko premogarsko stavko 65 kr., po stavki velja 1 gl. 8 kr. Premogarski podjetniki se izgovarjajo na stavko in draže premog. Tako je socialna demokracija pri tej stavki delala pravzaprav le za premogarske vampirje!

Zahvala.

Podpisana izrekava v svojem in mojih sorodnikov imenu tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so prihiteli od blizu in daleč, da spremijo truplo pokojnega, predragega mi sina in župnika, gospoda

Franciška Zakrajšek-a

k zadnjemu počitku ter so me tolažili mej boleznijo in ob smrti v neizmerni žalosti.

Prav posebno se zahvaljujem preč. gg. oo. misijonarjem, osobito preč. gosp. provincijalu P. Konstantinu za veliko potrpežljivost, s katero so vodili v tem žalostnem času sv. misijon, preč. g. dekanu Francišku Dolinarju za tolažilni govor in pokop, vsem č. gg. sobratom za obilno vdeležbo, sodražkemu pevskemu društvu za ginljivo petje v cerkvi in na grobu, vsem sočutnim župljanom in onim, ki so se vdeležili sv. maš za dušo rajnega.

V Dragi, dne 26. septembra 1900.

Marija Peček,
mati.

Mizarstvo
ustanovil
IGNACIJ ROTTAR
mizar v srednji Vasi pri Goričah
pošta Kranj.
Izvršuje vsa dela točno
po naročbi.
28 (12)

Najnižje cene.

Probleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mešni trg 15.

Največji izbor.

Službe išče

spreten knjigovodja in korespondent, popolnoma zmožen slovenščine in nemščine ter deloma tudi laščine.

Več pove uredništvo „Slov. Lista“.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Zobozdravnik

med. univ. 33 (5)

dr. Rado Frlan,

Špitalske ulice št. 7. I. nad.

špecialist za porcelanaste in zlate plombe, bivši gojenec **kraljevega zobozdravniškega zavoda v Berlinu Dorotheenstrasse**, naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brezčutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Lustgas oder Lachgas) in da izvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo. Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih kron, zlatih spon in zlatega zobovja, kakor tudi vsa druga zobozdravniška in zobotehnična dela.

Domača umetnost!

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

Andrej Rovšek

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 22
v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.

10 (27)

Priznalno pismo:

Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trpežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten vtis in hvale svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si stejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtopleje priporočam za podobno delo.

Z odličnim spoštovanjem Vam udani

Martin Poljak,
župnik

Ajdovec, 20. okt. 1899.

„Slovensko vinogradniško društvo“

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu iz svoje zaloge na Glincah **vipavski mošt** prve vrste, staro ceneno **dolenjsko** in **štajgarsko** vino, **fino desertno vino** v steklenicah t. j. **ljutomerec**, **refošk** in **mušk**.

Mašno vino je v zanesljivi zalogi

Naroča se pod naslovom:

40 (2)

„Slovensko vinogradniško društvo“ v Ljubljani.